

I denne spalten ønsker vi å trykke kasuistikker som har gjort spesielt inntrykk og som bidragsyterne har opplevd som spesielt lærerike. For har vi selv lært noe i slike situasjoner, vil det som oftest også være av interesse for andre. Og vi vil gjerne ha en kommentar til slutt om hvilke tanker du har gjort deg rundt denne opplevelsen. Bidrag sendes Karin Frydenberg (red.) frydrein@online.no. Kast dere frampå, folkens

En påsketur

Da jeg var ganske liten, for 20–30 år siden, deltok jeg som påskelege i den nasjonale påskeberedskapen i fjellet. Jeg var allmennlege, og jeg så mye interessant gjennom mine allmenne påskesolbriller. Noen av problematikkene kan, med litt smidighet og velvilje, overføres til våre daglige små og store prioriteringsoppgaver. Historien er litt anonymisert, men jeg vet den er sann, for jeg hørte den selv av LVS på basen da de landet.

Kasuistikk

En gråhvit påskemorgen, med lavt skydekke og lett snødrev, fikk en eldre dame brystmerter. Hun var på hyttetur med sin søster. Den syke var pensjonert medisinsk oversykepleier på et universitetssykehus, så hun visste jo hva slike symptomer kunne bety. Derfor tilkalte hun den flinke hudlegen som var på ferie noen hytter lenger øst. Han bestemte at luftambulansen fra Lørenskog skulle varsles, så hun kunne fraktes til Ullevål. Varslingen ble gjort, men NLA videresendte, helt korrekt, meldingen til den store påskeberedskapsbasen med Sea King helikopter på. Basen var jo bare et par mil fra den sykes hytte. Vakthavende påskelege som var en meget erfaren legevaktsjef (LVS) fra en av landets største byer, følte et dilemma siden han jo ikke hadde mye informasjon om damen og hennes tilstand. Men det var jo tross alt allikevel folk fra et helt universitetssykehus som alarmerte. Han valgte derfor naturlig nok å scramble helikoptermannskapet, og de fløy så, alle fem, av sted i dårlig sikt og derfor svært lav høyde. De skulle finne en rød bil ved samvirkelaget og fly etter den.

Vel framme fant de bilen, fulgte etter den og landet da den stoppet ved en hytte. LVS hoppet ut med sine akuttkofferter og løp bort til nærmeste hytte. Der sto det et par sportskledde eldre damer. «Hvor er pasienten?», «Det er meg det,» sa den ene. «Har du mye vondt?» «Nei, det varte bare en kort stund, så jeg er helt fin nå.»

LVS tenkte da at han burde ta damen med seg ned på samvirkelaget og ta en kopp kaffe og snakke om tingene og at hun så kunne ta drosje til stasjonen og ta toget til sykehuset.

Han syntes allikevel han måtte fortsette å spille med når det først var rekvirert utrykning, og de var kommet så godt i gang. Det ville heller ikke være greit hvis hun ble dårlig etter hvert. Damen ble derfor undersøkt litt og så tatt med i helikopteret for å bli fløyet til nærmeste sykehus. Det var fortsatt snødrev og skyene lå nedpå. De fløy over det store vannet og videre langs riksveien. Etter hvert begynte Sea King skipperen å småbanne og antyde at han var redd han skulle ødelegge skiboksene på bilene på veien, så lavt som de måtte fly. Da LVS etter hvert mente at rotoren måtte ha klippet toppen av de fleste juletrærne langs veien, fant skipperen ut at det ikke gikk an å fly der, når de ikke kunne se noe. De ga opp, rekvirerte, over radioen, ambulanse fra dalen og fløy tilbake til hotellet sitt på fjellet.

Der fikk damen hvile seg litt, mens de alle ventet på ambulansen som nå kom oppover hårnålsvegen i dalsiden i flott utrykning. Midt opp i lia kolliderte den med kommunens andre ambulanse som var på vei hjem. Ingen personer ble særlig skadet, men de hadde brukt opp ambulansene sine.

Da LVS fikk vite om kollisjonen rekvirerte han drosje og sendte damen til sykehus.

Der fant de ut at hun var frisk.

En slik liten historie kan tolkes på mange måter. Det er også blitt gjort.

Den er mye mer aktuell, og egentlig mindre latterlig, i dag da AMK henter stort og smått rett inn i sykehuset og mange faktisk skal videre til stenting.

Den gangen var det ett til to års ventetid på akutte coronaroperasjoner.

Tips til elevøvelser

DISKUTER I GRUPPA: A. Bør vi alltid sette alle kluter til? B. Når bør man tørre å kansellere hvilke oppdrag? C. Hva skulle hudlegen gjort? D. Tror dere LVS var selvvironisk eller selvtrettferdig etterpå? E. Hvor mange farlige situasjoner oppsto? F. Bør vi fraråde påsketurer?

SVAR: LVS var alltid selvvironisk og derfor en veldig grei kar.

Erling Egenæs